

ATASSUT-ip Inatsisartuni ilaasortaatitai
Finn Karlsen, Siverth K. Heilmann aamma Knud Kristiansen

Aatsitassat uranitallit pillugit § 36 naapertorlugu Atassummiit apeqqummut nr. 2010-100-imut akissuteqaat

14. maj 2010
Sagsnr. 2010-031003
Dok. Nr. 373735

Inatsisartut suleriaasianni § 36, imm. 1 naapertorlugu Finn Karlsen, Siverth K. Heilmann aamma Knud Kristiansen imatut apeqquteqarput:

Postboks 930
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 68 00
Fax (+299) 32 43 02
E-mail: bmp@nanoq.gl
www.nanoq.gl

- Aatsitassanik uranitalinnik aatsitassarsiornermi uranip annertussusia qummut killilerlugu aatsitassarsiorortoqarsinnaanissaa Naalakkersuisut suliniutigilersaarpaat?

Akissut:

Aallarniutigalugu Naalakkersuisut sinnerlugit, aatsitassanik allanik piiiaanermut atatillugu uranip akuusup annerpaaffissaanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut suliniuteqalersaarnersut pillugu apeqqummut naleqquttumut qujarusuppunga.

Inuusutissarsiornerup aningaasaqarnerullu siuarsarneqarnissaanik kissaateqarneq, aammalu Kalaallit Nunaanni aatsitassanik piiaanerup inerisarneqarnerata siuarsarneqarnissaanik kissaateqarneq apeqqummut tunngavilersuutigineqarput.

2009-imi ukiakkut Inatsisartut ataatsimiinneranni Naalakkersuisut paasititsipput uranimut tunngatillugu akuersaangilluinnarnissamik politikki attatiinnarneqassanersoq iluarsiivigineqassanersorluunniit pillugu aalajangiinissamut piffissaqarluarniarlutik. Uranip saniatigut tunisassiassatut piiarneqarnissaanut akuersissuteqartalernissaq pillugu Siumumiit tunngaviusumik siunnersuut taamanikkut aalajangiinnermut tunngaviuvoq.

Naalakkersuisut politikkeraat, ammasumik oqartussaaqatigiinnerullu aqqani, inuiaqatigiinni kikkut tamarmik isummaminnik annissinissaannut periarfissaqartillugit oqallinnissaq pisariaqartinneqartoq.

Siusinnerusukkut nalunaarutigineqareersutut 2010-imi innuttaasunit, soqutigisaqatigiinnit aammalu sulianik immikkut ilisimasalinnit arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsunit isummersuuterpassuit Naalakkersuisut tusaaniarniarpaat.

Tassunga atatillugu siunertaavoq, sulianut immikkut ilisimasallit arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsut uranimik allanillu qinngornernik

ulorianartunik akulinnik misissuinermit piiaanermullu paasissutissiinissaannik ilisimatitsissuteqarnissaannillu qinnuigineqarnissaat.

Paasititsiniaanermut ilaatillugu atuagaaraq aatsitassanik il.il. misissuinermit/piiaanermut tunngatillugu pissutsinik assigiinngitsunik nassuiaasoq saqqummersinneqassaaq. Taamatuttaaq radiukku/TV-ikkut aallakaatitassiorqassaaq, tassani sulianut immikkut ilisimasalinnit arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsunit aatsitassarsiornermik ingerlatsinerup inuiaqatigiinnut attuumassuteqartortai saqqummiunneqassallutik. Kiisalu kattuffiit innuttaasullu assigiinngitsut suliaqarfissanut tapersuullutik akerliullutillu oqaaseqarsinnaasussat peqataatinneqassapput.

Naalakkersuisut tamatuma saniatigut Canadami Saskatchewan-imut 2010-imi septembarimi sapaatit akunnerisa siullianni aappassaanniluunniit tikeraarnissaq pilersaarutigaa. Siunertaasussaavoq Canadami naalagaaffiup ilaani uranimik piiaffiusumi ilisimasanik misilittakkanillu pissarsinissaq. Naalakkersuisut Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliami aamma Kommune Kujallermi kommunalbestyrelsimi ilaasortat angalanissamut peqataanissamut qaaqussamaarpat.

Naalakkersuisut tamatumunnga uiggiullu, aatsitassarsiornermik ingerlatsinermit atatillugu uranimut killiliussassatut annerpaaffiliinissaq pillugu siunnersuutip Inatsisartut ukiamut ataatsimiinneranni aappassaanneerseqarnissaa sioqqullugu, suliap ingerlaqqinnissaanut erseqinnerusumik nalunaaruteqassamaarput.

Apeqqummut tunngavilersuutitut allassimavoq "Immikkut ilisimasallit oqaatigisarmassuk aatsitassaq sunaluunniit uranimik akoqartoq kialluunniit naatsorsorsinnaavaa, taamatut tukermersorneq aalajangiusimaannarneqassappat nunatsinni siunissami aatsitassarsiulersinnaanernut allanut tuniluussinnaasoq ajoqutaalerialaannaasorlu, aningaasaqarniarnittalu piffissaq sivisunerusoq eqqarsaatigalugu imminut nappassinnaaleriartornissaanik suliniuteqarnitsinnut akornusiissalluni".

Kalaallit Nunaanni uranimut politikkip atuuttup kingunerisaanik, ilisimaneqareersutut aatsitassat nalinginnaasumik qinnorneqartarnerannit annertunerusumik uranimik akullit piiarneqarnissaat akuerisaanngilaq. Tamanna isumaqarpoq, aatsitassarsiornermik suliaqarfissat ilaanni uranip annertuallaamik akuunera pissutigalugu ingerlatsisoqarsinnaassanngitsoq. Akerlianik aatsitassarsiornermik suliaqarfissanik allanik peqassaaq akuersaanngilluinnarnissamut killiliussat iluanni ingerlanneqarsinnaasussanik.

Nanortalimmi kultisiorfik aallarteqqinniamisaalerpoq aammalu ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu aatsitassarsiorfimmi 80-it missaanni suliffissaqartitsiviussasoq naatsorsuutigaarput. Ukiup naanerani Maarmorilimmi aqerlusiorfiullunilu zinkisiorfik ammaqpinneqartussaavoq, tamannalu Kalaallit Nunaata Avannaani 120-inik suliffissanik nutaanik pilersitsiviulluni suliffissaqartitsiffiullualertussaavoq.

Qaqortup eqqaani eudialyt-isorfiulersinnaasumut imminut akilersinnaassutsimik misissuineq ukiup naanerani naammassissasoq naatsorsuutigineqarpoq. Paasisat neriulluarnartuusimassappata aatsitassarsiorfiinnarmi suliffissat 100-it missaanniittut pilersinneqassapput.

Misissuinermit suliaqarnerit allarpassuit piiaanissamut akuersissummik qinnuteqalinnginnermi naammassingajalernermit killiffeqarput. Tamanna ilaatigut Isuani saviminissamut, kitaani diamantinut, Kalaallit Nunaata avannaani aqerlumut zinkimullu, Tunumi kuultimut platin-imullu il.il. tunngatillugu atuuppoq. Suliaqarfissat taakkua tamarmik uranimut politikkimi maannakkut atuuttumi killiliussat iluanni ingerlanneqarsinnaapput.

Erseqqissarusuppara Naalackersuisut Kalaallit Nunaanni aningaasaqarnikkut imminut napatissinnaanissamik inerisaanissaq pillugu kissaataasunut isumaqataammata, aammalu isumaqatigaarput aatsitassarsiornermik suliaqaarfik anguniakkap taassuma piviusunngortinniarnani toqqammavissanut pingaarnepaanut ilaasoq.

Peqatigisaanilli piujuartussamik iluaqutaasumik sunniuteqartitsinissamik tunngaveqartumik inerisaanissaq pingaaruteqarpoq. Taamaattumik Naalackersuisut kissaatigaat, urani saniatigut tunisassiassatut akuerisaalissanersoq pillugu Inatsisartut aalajangiitinnagit, innuttaasut paasisutissanik pissarsisinnaanissaat aammalu isummaminnik saqqummiussisinnaanissaat qulakkeerneqassasoq. Tamanna innuttaasunut avatangiisinullu pisariaqarpoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta

Ove Karl Berthelsen

Inuusutissarsiornermut Aatsitassanullu Naalackersuisoq